

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Vydává

Českomoravská psychologická společnost
Oldřichova 19, 128 00 Praha 2
Tel.: 69 26 496

Podávání novinových zásilek povoleno
Ředitelstvem pošt Praha

ČJ. 310/93-EP ze dne 25. 2. 1993

Čtvrtletní

Z P R A V O D A J

Českomoravské psychologické
společnosti

č. 21/1995

březen 1995

schv.

13.9.95

Vážené kolegyně a kolegové, milí přátelé,
dovolte, abych Vás pozdravil jménem nově zvolené Rady ČMPS. Děkujeme Vám za Vaši důvěru, projevenou hlasováním. Jsme si vědomi toho, že by se jistě našly osoby vhodnější, ale ty zas cítí svůj úkol leckdy vymezen jinak, angažují se v jiných (dobrých) věcech. A tak jsme se rozhodli přijmout členství v Radě jako službu společné věci.

Především je na místě poděkovat těm, kteří se pro tuto věc nasazovali v uplynulém období velkých společenských proměn, kdy bylo třeba hledat nový výraz a dát nový smysl i práci Psychologické společnosti. Dík náleží všem kolegyním a kolegům, kteří v Radě působili, z nichž někteří své funkční období ukončili. Zcela mimořádný dík patří dr. Haně Junové, která s moudrostí a grácií jí vlastní řešila nové situace a problémy, na něž jsme neměli recepty, a doc. Vladimíru Řehanovi, který s přehledem, jasností a tolerancí hledal a nacházel směr další plavby. Rada by nemohla být náležitě funkceschopná bez obětavé, i když méně viditelné práce vědeckého tajemníka dr. Zdeňka Kuťáka, který v Radě působí nadále a jemně upřímně blahopřejeme k nadcházejícímu životnímu jubileu.

Leccos se začíná krystalizovat. ČMPS - zdá se - může být vhodnou platformou, na níž se setkávají psychologové různých oborů a specializací a zakoušejí a vytvářejí jednotu oboru. Přiznám se, že jako pro klinika je pro mne obohacující slyšet, co nového v psychologii rozvíjejí kolegové poradenští, dopravní, forenzní atd. Společnost bude taková, jakou si jí uděláme. V tomto smyslu Vás prosíme všechny o to, abyste její život a její aktivitu spoluutvářeli - v odborných sekcích, v oblastních pobočkách a jinde. Budeme vděčni za podněty a zpětné vazby.

Není pochyb o tom, že ČMPS může mít zatím svou významnou roli i při řešení otázek stavovských (hájení společných zájmů profese psychologie) a jako společnost sdružující největší počet psychologů v naší zemi má a bude mít váhu i při uplatňování psychologických hledisek v životě naší společnosti (zažili jsme při diskusi o násilí v médiích, tvoří se nový zákon o rodině atd.). Na prvních schůzkách Rady znovu do popředí vystoupila nutnost řešení otázek etických (k nim míří např. korespondence v tomto čísle), diagnostických a terminologických, stejně jako problémů mezioborové spolupráce. K řešení všech těchto otázek jste srdečně zváni.

K tomu, abychom žili jako psychologická obec, jako společenství lidí pojatých společnými zájmy, se ovšem musíme také setkávat. Rada ČMPS podporuje všechny takové rozumné příležitosti pořádané sekcemi anebo v regionech oblastními pobočkami. Připomeňme dlouhou tradici klinicko-psychologických dnů, vyvolaných v život a pořádaných po léta ve spolupráci s naší sekcí klinické psychologie. Dříve to bývala jedna z mála příležitostí sdělovat si i poznatky a zkušenosti, jež oficiálně zelenou neměly. Praxe

ukazuje, že mají co nabídnout i nyní a že je o ně zájem. K tradičním akcím patřily i Olomoucké psychologické dny. Zkusili jsme je svolat v posledních letech opakovaně, ne s příliš velkou účastí. Olomoučtí kolegové jsou ochotni poskytovat univerzitní prostory a svoji organizační pomoc i nadále. Myslíme si však, že to musí vyrůstat z našich přání a potřeb. Rozhodli jsme se, že v letošním roce Olomoucké dny pořádat nebudeme, jsme však rádi připraveni v tradici pokračovat a do překrásné Olomouce se vrátit třeba napřesrok, bude-li to Vaším přáním. Prosíme o Vaše náměty a zpětné vazby také v této věci.

Těší nás Vaše příspěvky do Zpravodaje i k věcným tématům. Snažíme se otiskovat přednostně kratší zprávy o akcích, ostatní pokud místo stačí. Prosíme o porozumění, musíme-li některé příspěvky na témata jinak velmi zajímavá přesunout na později (zbrojní pasy).

Jak bylo řečeno na začátku, ČMPS je naší společnou záležitostí. Těšíme se na to, že budeme citlivými rezonátory a nástroji Vašich pozitivních nápadů. V tomto smyslu Vám již předem děkujeme za spolupráci.

za Radu ČMPS
Jaroslav Šturma

Méně než Komora, více než asociace

Kvas, halas a nejasnosti - a nakonec poznání, že Psychologická komora ze zákona zatím nemůže vzniknout. Dohadování o kompetencích jednotlivých asociací, skupin i jednotlivců, rozpory a sblížování názorů a stanovisek. Vše vedlo k poznání a přesvědčení většiny psychologů, že je třeba NĚCO pro psychology, psychologii a klienty udělat. Vytvořit NĚCO, co bude naším společným zájmem. Na základě smlouvy tedy vzniklo zájmové sdružení psychologů - Česká psychologická unie. Zakladatelů je pět: Asociace manželakých a rodinných poradců, Asociace poradenských pracovníků ve školství, Česká asociace psychologů práce a organizace, Českomoravská psychologická společnost a Asociace do-
pravních psychologů.

Po několika přípravných schůzkách a konzultacích došlo k faktickému vzniku ČPU 12. ledna 1995. Předsedou byl zvolen PhDr. Václav Mrštík (ČMPS), místopředsedou Mgr. Jaroslav Němeček (AMRP), pokladníkem Mgr. Michal Peprník (ČAPPO). Další členové představenstva jsou PhDr. Zdena Chovancová a PhDr. Markéta Pazlarová (ČMPS), PhDr. Věra Capponi (AMRP), PhDr. Václav Filec (ČAPPO), PhDr. Hana Prokešová a PhDr. Petr Klíma (APPŠ), PhDr. Martin Kořán (ADP).

Cíle ČPU jsou vyjádřeny v Zakladatelské smlouvě sdružení:

1. Reprezentace, obhajování zájmů a koordinace činnosti psychologů

sdužených ve společnostech dle jednotlivých psychologických specializací.

2. Příprava vzniku České psychologické komory ze zákona.

3. Ochrana veřejnosti před škodami, které mohou v oblasti praktické psychologie způsobit nekvalifikovaní či nekompetentní jedinci či organizace.

Předpokládáme, přejeme sobě i všem členům, že činnost ČPU bude ku prospěchu věci, že vyústí ve vytvoření České psychologické komory.

PhDr. Václav Mrštík

Z korespondence Rady ČMPS

V č.20/94 jsme otiskli na žádost Asociace psychologů v obl. poradenství a péče o děti, mládež a rodinu dopis, ve kterém byla kritizována inspekční činnost Mgr. Aleny Wiesnerové. Nato jsme obdrželi dopisy, zaujímavější odlišné stanovisko, proto z nich dnes uveřejňujeme výňatky. ...mám poněkud jiné zkušenosti s prací paní inspektorky, pokládám tedy za svou povinnost, říci za naší poradnu několik slov:

- nesouhlasím s tvrzením, že jí chybí pozitivní přístup k řešení případných problémů. Dokáže být kritická, ale přístupná, pokud vidí, že nějaký nedostatek (mám na mysli především organizačně-administrativní záležitosti) pramení z neznalosti, nezkušenosti, ale ne z nedbalosti
- co se týče odbornosti myslím, že je pro výkon inspekční práce postačující, chtěla bych osobně poznat nějakého odborníka s vysokou erudicí, který by byl ochoten při jistě ne vysokém finančním ohodnocení rázovat širý kraj moravský. Navíc, kromě inspekci v naší poradně jsem paní mgr. Wiesnerovou poznala u dvou konkurzních řízení, a musím odpovědně konstatovat, že je "advokát" poradenství a pokud může, snaží se jeho zájmy prosazovat...(E. Vrchovská, Valašské Meziříčí)

...vzhledem k tomu, že jsem se osobně Valného shromáždění asociace zúčastnila, cítím povinnost sdělit Vám, že dopis dr. Plocka v žádném případě nevyjadřuje společný názor všech účastníků tohoto shromáždění. Na tomto setkání jako jeden z mnoha probíraných bodů proběhla i krátká diskuse na téma inspekční činnosti, které se zúčastnilo jen několik kolegů, avšak na žádných konkrétních příkladech nebyla demonstrována "nízká odborná úroveň" ani "nekvalifikovanost" paní inspektorky.

Z inspekčních návštěv v naší poradně známe paní inspektorku mgr. Wiesnerovou jako velice svědomitou, vysoce kvalifikovanou a odborně erudovanou, s hlubokým zájmem pomáhat poradnám, bránit jejich význam a důležitost při jednání s jinými institucemi, vždy vedenou především zájmem o kvalitu práce v poradnách a o co nekvalifikovanější pomoc dětem prostřednictvím poraden...(D. Cruzová, Kroměříž)

Akce sekcí a pracovních skupin

Pracovní skupina pro psychologii při Čes. pediatr. spol. ČLS JEP
Českomoravská psychologická společnost - sekce klin. psychologie
Psychologická sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP

pořádají společně

81. klinicko-psychologický den,

který se koná 22. května 1995 od 9.00 do 13.30 ve velkém sále Lékařského domu, Sokolská 31, Praha 2.

Koordinátorka: PhDr. Dana Krejčířová, CSc.

Téma: Neuropsychologie - klinické a pedagogické aplikace u dětí

Program:

PhDr. M. Preiss: Trendy v dětské neuropsychologii

MUDr. J. Hadač, PhDr. E. Junková: Korelace EEG a neurologických zobrazovacích metod s výsledky psychologického vyšetření.

PhDr. K. Chamoutová: Neuropsychologické sledování poúrazových stavů u dětí

PhDr. M. Staňková: Neuropsychologie v psychiatrii

PhDr. M. Kořán: Úloha psychologa při léčbě gama-nožem

PhDr. E. Junková: Práce s rodinou neurologicky nemocných dětí

PhDr. D. Krejčířová: Projevy organického postižení CNS u nejmenších dětí

PhDr. J. Nováčková: Mozkově kompatibilní učení

(82. KPD - 9. října 1995, 83. KPD - 11. prosince 1995)

Za spolupořadatele KPD se těší na shledání

PhDr. Miluše Havlínová, CSc.

*** Sekce pedagogické psychologie

zve na přednášku prof. F. Marchanda, která se bude konat 6. 6. 1995 ve 16.00 h na Pedagogické fakultě UK, M. Rettigové 4, Praha 1, místnost č. 133.

Program: Metafory a diagnostika v pedagogické psychologii.

Školní neúspěch...?

PhDr. Isabella Pavelková, CSc.
předsedkyně sekce

Sekce psychologie zdraví zve své členy a všechny zájemce na jarní víkendový seminář od pátku do neděle 9. - 11. června 1995 do Vernířovic u Šumperku. Program koordinuje doc. PhDr. Jaro Křivohlavý, CSc.

Program (část sestavená výborem):

Metody diagnostiky sociálních opor ve stresových situacích (doc. J. Křivohlavý). Mentální hygiena mladých rodin (dr. Kotek). Skupinové aktivity v brain-stormingu při vyhledávání problémů (praktické provedení s účastníky dr. Václav Břicháček). Zprávy z evropských a domácích konferencí. Informace o osnovách nového předmětu Zdravý životní styl pro ZŠ (jednáme s autory). Dále jednáme s prof. H. Šek, vedoucí katedry psychologie zdraví na universitě v Poznani, aby v našem programu proslovila přednášku. Jako obvykle budou na programu praktická relaxační a další cvičení (doc. M. Kubíčková).

Počítáme s tím, že program bude bohatě doplněn z příspěvků, které přihlásí jednotliví účastníci (viz přihláška).

Program začíná v pátek večer večeří a končí v neděli obědem. Společný odvoz autobusem ze (a do) Šumperka a celou organizaci zajišťuje dr. Bohumil Koukola, CSc. z nemocnice v Šumperku (tel. 0649/3458 byt, 0649/4441 zaměstn.)

Ubytování a strava (v hotelu): 170,- Kč na osobu a den, platí se na místě. Účastnický poplatek: 100,-Kč.

Uzávěrka přihlášek: 30.duben 1995. S ohledem na aktivní formy programu je počet účastníků omezen. Přednost bude stanovena podle pořadí data obdržení předběžné přihlášky do limitu 50 účastníků. Zájemci udělají dobře, když pošlou svoji přihlášku obratem. Další informace obdrží jen ten, kdo se přihlásí na adresu organizátora: PhDr. Miluše Havlínová, Státní zdravotní ústav, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10.

Těšíme se na shledání ve Vernířovicích

PhDr. Miluše Havlínová, CSc.

Předběžná přihláška na víkendový seminář 9. - 11. 6. 1995

Jméno, adresa (čitelně): _____

Adresa pro korespondenci: _____

Téma a forma mého příspěvku: _____

Témata, která si přeji, aby se probírala: _____

Datum: _____ Podpis: _____

Sekce obecné a teoretické psychologie ve spolupráci s Psychologickým ústavem AV ČR zve všechny zájemce na přednášku PhDr. Miluše Sedlákové: **"Mentální reprezentace druhého řádu: současný teoretický a empirický výzkum"**

Přednáška se koná ve středu dne 14. června 1995 ve 14. 30 hod v Psychologickém ústavu AV ČR, Husova ul. č. 4, Praha 1, II. poschodí, místnost č. 214.

PhDr. Daniel Heller
vedoucí pobočky PsÚ AV ČR

*** Pracovní skupina pro neuropsychologii ČMPS
si Vás dovoluje pozvat na

20. pracovní seminář neuropsychologů

Neuropsychologické aspekty rehabilitace epilepsie

PhDr. Jan Preiss, psychiatrické odd. FN, Praha 1

Posttraumatické stresové změny

PhDr. Kateřina Svobodová, klinika popálenin FN, Praha 10

Seminář se koná dne 28. 3. 1995 ve 14.00 hod. ve Fakultní Thomayerově nemocnici, Praze 4-Krč, neurologické klinice IPZV, pavilon B2 (posluchárna v suterénu vpravo). Spojení: metro Kačerov, bus FTN.

21

20. pracovní seminář neuropsychologů

Lingvistika ve vztahu k neuropsychologii - úvod.

Dr. Ludmila Preinhaelterová, FF UK Praha

Amnestický syndrom po polytraumatu (subdurální hygrom před oběma frontálními laloky) - kazuistika

PhDr. Blanka Šestáková, odd. léčebné rehabilitace FN, Plzeň

Seminář se koná dne 23. 5. 1995 ve 14.00 hod., místo viz výše.

Na Vaši účast se těší

PhDr. Petr Kulišťák
vedoucí pracovní skupiny
pro neuropsychologii

Západočeská pobočka oznamuje, že na přelomu března a dubna se bude konat pracovní setkání západočeských psychologů. Konkrétní informace budou na pozvánkách.

Oznámení asociací

Asociace poradenských pracovníků ve školství v roce 1994

Asociace sdružuje v současné době 316 členů a stává se tak jednou z nejsilnějších asociací. Sdružuje odborníky různých profesí. Největší část tvoří psychologové poraden a speciálně pedagogických center (200), dále pak jsou to speciální pedagogové, sociální pracovníci a sporadicky další profese dle profilace poraden.

Vzhledem k počtu členů bude také zastoupena dvěma kolegy v představenstvu České psychologické unie.

Těžiště činnosti asociace by mělo být přeneseno do jednotlivých regionálních poboček; naproti tomu sekce speciálních pedagogů svolává kolegy ke vzdělávacím akcím a výměně zkušeností centrálně.

Sněm všech členů asociace se na rozdíl od minulých let sešel v roce 1994 pouze jednou s částečným odborným programem. Ve spolupráci s Institutem pedagogicko-psychologického poradenství ČR vychází občasník určený pracovníkům PPP, SPC a jednotlivým členům asociace se snahou o vzájemnou komunikaci a výměnu zkušeností.

Zatím se nedaří pořádat pro poradenské psychology dobré vlastní odborné semináře tím spíše, že existuje široká nabídka nejrůznějších organizací či seskupení.

Na rozdíl od některých jiných kolegů mají pracovníci PPP a SPC poměrně jasnou existenční jistotu, neboť mají zakotvenou existenci ve školském systému. I přes to (či právě proto) se poradny potýkají s velkou fluktuací. V poslední době dokonce ve značné míře i na ředitelských postech.

Poradenství má nepochybně mnoho velmi dobrých odborníků praxe; bohužel má však málo výrazných osobností schopných prezentovat svou odbornou práci i směrem k dalším odborným specializacím. Radě asociace se pak nedaří ostatní kolegy aktivizovat tak, aby činnost asociace byla dostatečně pestrá, zajímavá a přitažlivá. Možná to ale není problém jenom této Rady a této asociace...

PhDr. Petr Klíma
předseda APPŠ

Mezinárodní rok rodiny

Rok rodiny byl Valným shromážděním OSN vyhlášen Mezinárodním rokem rodiny. Asociace se na jeho aktivitách podílela v následujících oblastech:

- 5 členů Asociace pracovalo v Národní koordinační radě pro Mezinárodní rok rodiny
- Asociace zřídila místní a regionální centra pro Mezinárodní rok rodiny, jejichž úkolem bylo iniciovat, koordinovat a vyhodnocovat aktivity k Mezinárodnímu roku rodiny v daném regionu. Za finanční podpory MŠMT ČR zrealizovala tato centra celkem 31 projektů.
- Činnost Asociace byla oceněna diplomem OSN za významný přínos při podpoře aktivit MRR

II. Mezinárodní konference o manželském a rodinném poradenství

V květnu proběhla pod garancí Asociace uvedená konference za účasti cca 200 přihlášených. Kromě členů Asociace se konference zúčastnila řada kolegů z tuzemska i zahraničí (USA, SRN, Slovensko...). Tradičním místem konání byly lázně Sedmihorky. Hosty konference byli též členové Národní koordinační rady pro Mezinárodní rok rodiny a jejího čestného předsednictva (prof. Švejcar).

V rámci konference byly zvoleny i nové orgány Asociace:

president: PhDr. Petr Šmolka

vicepresident: PhDr. Věra Capponi

tajemník: PhDr. Bohumila Tichá

předsedkyně sekce náhradní rodinné péče: PhDr. Marie Holá

předsedkyně sekce sociálních pracovníků: Marie Vavroňová

předseda stavovské rady: PhDr. Jan Knop

předseda senátu: PhDr. Lubomír Smékal

redakce Věstníku Asociace: Zuzana Nováková

Spolupráce při tvorbě zákonů

Asociace spolupracovala svými připomínkami na tvorbě následujících zákonů:

- Zákon o živnostenském povolání
- Zákon o sociální pomoci
- Zákon o vyšších územně samosprávných celcích
- Zákon o psychologické komoře
- Nová úprava rodinného práva (Občanský zákoník a Zákon o sociálně právní ochraně dětí a mládeže)

Čtyři členové Asociace pracují v Komisi péče o rodinu, která byla zřízena při Petičním výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Výzkum

Asociace se podílí na výzkumu "Zdravý život rodiny v měnících se společenských a ekonomických podmínkách", podporovaném Ministerstvem zdravotnictví a na výzkumu "Rodina 94" - za podpory Národní koordinační rady pro MRR při MPSV ČR.

Spolupráce s dalšími subjekty

Asociace spolupracovala se Společností pro sexuální výchovu a plánované rodičovství v Uherském Hradišti. Výhledově se uvažuje o zřízení Poraden pro plánované rodičovství při Poradnách pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy (požadavek Rady Evropy - v jednání je příspěvek MŠMT ČR na tuto činnost poraden). Rozhodující bude stanovisko MPSV ČR a jeho případná ochota garantovat tuto činnost posílením rozpočtu poraden.

Asociace se podílí na činnosti Purkyňovy lékařské společnosti.

Asociace iniciovala jednání o založení České psychologické unie a je jedním z jejích zakládajících členů.

Asociace se v roce 1994 stala členem Evropské asociace pro poradenství.

Asociace spolupracuje s Okresními úřady při obsazování míst vedoucích a ředitelů Poraden pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy a při dalších aktivitách OÚ, které s činností poraden souvisí.

PhDr. Petr Šmolka
president AMRP

***

Vážení kolegové,

po přečtení příspěvku dr. Mertina ve Zpravodaji č. 19/1994 o dumpin-gových cenách, který nám hovoří přímo ze srdce i z rozumu, jsme se rozhodli seznámit vás s jednou, podle nás závažnou, událostí.

Asociace dopravních psychologů před časem rozeslala na zainteresovaná místa (policie, OU, živnostenské úřady) zdůvodněné doporučení, aby se v případech posuzování psychické způsobilosti řidičů z povolání, žadatelů o koncesované živnosti v silniční dopravě a žadatelů o učitelské oprávnění, obracely na naše členy, kteří jsou v této problematice dlouholetými odborníky a jsou i řádně metodicky vybaveni. Důsledkem bylo, že si tyto instituce skutečně odborníky vybíraly a odmítaly pochybné i méně pochybné posudky od jiných specialistů. Reakcí západočeských psychologů pak byla stížnost na Ministerstvo pro hospodářskou soutěž ČR a následně článek v Lidových novinách, kde se odvolávají na jakési rozhodnutí tohoto ministerstva. V tisku se nyní objevují další odvolání a zpochybňování smyslu naší práce. Článek doporučujeme přečíst celý a pečlivě, je to ukázka toho, jak je také možno se vypořádat s konkurencí.

Naše asociace se rovněž obrátila na MHS s žádostí o vysvětlení, s odpovědí vás rádi seznámíme. Protože nás zajímá, zda se nechováme mimo rámec obecného mínění psychologické obce, vyzýváme vás, vážení kolegové, k široké diskusi na stránkách Zpravodaje, kterou již započal kolega Mertin. Pojdme se vyjadřovat k otázkám: Je určitá odbornost a praxe v oboru nežádoucím monopolem? Stačí diplom a jakékoli další osvědčení k samostatnému výkonu činnosti psychologa v jakémkoli oboru? Je to problém trhu nebo spíše pokory vůči vlastní odborné erudici a úcty a odpovědnosti vůči klientům? Co právní otázka odpovědnosti psychologa v případě poškození klienta nekompetentním úkonem? Co s tím?

PhDr. Vlasta Rehnová, jednatelka ADP ČR

Ing. Jiří Škaroubka

Ministerstvo pro hospodářskou soutěž ČR, Joštova 8, Brno

Věc: Žádost o zaslání stanoviska k odborné kompetenci psychologů

Vážený pane inženýre,

obracím se na Vás z pověření předsednictva *Asociace dopravních psychologů ČR* a po konzultaci s představiteli *Asociace psychologů práce a organizace s problémem, týkajícím se obsahu článku "Nežádoucí monopoly s razítkem mohou existovat i mezi psychology"* uveřejněného dne 2. 7. 1994 v Lidových novinách pod značkou Plzeň(vet). Plzeňští psychologové, kteří nejsou členy ADP ČR, v něm uvádějí mimo jiné řadu nepřesných údajů, snižujících kvalitu a kompetentnost naší činnosti v oblasti posuzování psychické způsobilosti k řízení motorových vozidel. Závažnější však je, že se odvolávají na rozhodnutí pracovníků Ministerstva pro hospodářskou soutěž ČR, kteří údajně po jednání s představiteli jednotlivých asociací psychologů na půdě České psychologické společnosti (správný název Českomoravská psychologická společnost) dospěli k závěru, že psychickou způsobilost pro výkon řídičských profesí je schopen posoudit každý samostatně pracující psycholog s atestací nebo s ukončeným postgraduálním studiem na ILF nebo filozofické fakultě. Neexistuje prý žádný reálný důvod, pro který by nečlenové ADP neměli mít přístup na trh.

Naše stanovisko k tomuto problému je zásadně odlišné a shoduje se s postoji i ostatních asociací psychologů, které rovněž prosazují odbornou kompetenci včetně potřebné praxe pro výkon v samostatné činnosti v dané psychologické disciplíně. V situaci absence zákona o psychologické činnosti a psychologické komoře jsou právě jednotlivé asociace psychologů jediným garantem nejen odborné kompetentnosti svých členů, ale i do držování etických zásad ve vztahu ke klientům i ke kolegům vzájemně.

Dle našeho zjištění s představiteli asociací psychologů nebylo ve smyslu výše uvedeném jednáno ani jednotlivě ani na půdě Českomoravské psy-

chologické společnosti. Pojali jsme proto podezření, že ve zmíněném článku došlo k záměrnému zkreslení případného vyjádření pracovníků vašeho ministerstva, pokud takovýto materiál vůbec existuje. Naše asociace, které se zmíněný problém bezprostředně dotýká, žádné vyjádření Ministerstva pro hospodářskou soutěž ČR k dnešnímu dni neobdržela, nereseriózní a místy neodborný tón zmíněného článku v nás vyvolává obavy ze záměrného klamání veřejnosti (např. zpochybněním efektu skupinového vyšetření, které je běžným psychodiagnostickým postupem).

Prosíme Vás proto o laskavé zaslání autorizované kopie zmíněného vyjádření (pokud bylo vypracováno), případně zápisu ze zmíněného jednání se zástupci asociací psychologů, včetně jmenné prezenční listiny.

Prosíme také o sdělení, jak bylo s tímto rozhodnutím dále naloženo, jakou má závaznost z právního hlediska jak vůči naší asociaci, tak orgánům státní správy, a zda jsou plzeňští psychologové oprávněni s tímto materiálem operovat jako s oficiálním stanoviskem Ministerstva pro hospodářskou soutěž ČR. Zajímalo by nás rovněž, zda se toto vyjádření týká pouze problematiky posuzování psychické způsobilosti řidičů, či je ho možno považovat za obecně platný precedens i ve vztahu k "nežádoucímu monopolu" ostatních psychologických disciplín (manželští poradci, psychoterapeuti, pedagogičtí poradci, psychologové práce a organizace) a v bumerangovém efektu i samotných klinických psychologů.

Věříme, že pochopíte naše znepokojení a naší žádosti vyhovíte. Jsme připraveni kdykoli objasnit naše stanovisko ke zmíněnému problému, eventuálně zorganizovat setkání se zástupci dalších asociací, sdružených v Českomoravské psychologické společnosti.

V Praze dne 10. 11. 1994

S pozdravem

PhDr. Vlasta Rehnová, jednatelka ADP

Nežádoucí monopoly s razítkem mohou existovat i mezi psychology

LN
23. 7. 94

Plzeň (vet) - Plzeňští psychologové, kteří nejsou členy Asociace dopravních psychologů, se cítí poškozeni. V březnu podali na ministerstvo pro hospodářskou soutěž podnět k setření. Kritizovali, že Magistrát města Plzně, policie a některé úřady plzeňského regionu uznávají znalecké posudky psychické způsobilosti uchazečů o zaměstnání řidiče pouze od členů této asociace. Testy vypracované jinými specialisty neberou na vědomí. Kolem stovky odborníků tak prý přišlo během uplynulých tří let o řadu klientů, zatímco jiní byli zvýhodněni.

Vyšetření nemá být zaměřeno pouze na posouzení schopnosti řídit motorové vozidlo, ale na zjištění všech aspektů osobnosti, eventuelních známek disociality, počátků

neboli, zvýšené agresivity a dalších skutečností, které člověka diskvalifikují jako profesionálního řidiče," uvádějí kliničtí psychologové. Zdůrazňují rovněž, že metodika dopravních psychologů, doporučovaná jako jediné vhodné, je naučitelná a sdělitelná. Ne všichni ji však považují za nejlepší. Je zadávána formou testu většinou celé skupině najednou, a tudíž není schopna vždy postihnout výše uvedené projevy osobnosti. Pro řidiče hromadné přepravy, taxikáře a řidiče TTR by to podle psychologů mohlo být osudné.

Pracovníci ministerstva pro hospodářskou soutěž po jednání s představiteli jednotlivých asociací psychologů v České psychologické společnosti dospěli v těchto dnech

k závěru, že psychickou způsobilost pro výkon zmíněných profesí je schopen posoudit každý samostatně pracující psycholog s atestací nebo ukončeným postgraduálním studiem na ILF nebo filozofické fakultě. Z odborného hlediska není tedy členství v asociaci dopravních psychologů nutné. Neexistuje žádný reálný důvod, pro který by nečlenové asociace neměli mít přístup na trh.

K danému případu se vyjádřilo také Ministerstvo dopravy ČR. Podle něj řidič není ze zákona povinen podrobit se dopravně psychologickému vyšetření, ale zaměstnavatel to může po něm požadovat. V žádném případě však nemá právo komukoli přikazovat, na jakého psychologa se má obrátit.

Různá oznámení

20. česko-slovenská psychoterapeutická konference se koná 7. - 11. listopadu 1995 v Luhačovicích

Téma: Integrace a diferenciacie psychoterapie ke konci tisíciletí
Ubytování v zotavovně Přátelství, cena 200,- Kč za lůžko/noc, celodenní strava 135,- Kč, konf. poplatek 100,- Kč.

Registrace je v úterý 7. 11. od 10 hod., večere v 17-19 hod. Ve 20. hod. zahájení konference plenárním zasedáním. Ve středu až pátek každý den dopoledne přednášky v paralelních sekcích (tématických symposiích) podle nabídky, odpoledne každý den tři (v pátek dva) 90minutové bloky dílen cvičení a seminářů (nabídněte). V pátek taneční večer. V sobotu dopoledne pokračuje přednáškový program, ukončení sobotním obědem. Formuláře přihlášky k aktivní účasti i k ubytování a stravování zašle: Dr. Stanislav Kratochvíl, psychiatrická nemocnice, 767 40 Kroměříž.

***

Asociace pro psychoterapii zaměřenou na tělo (APZT) pořádá v Brně jednodenní konferenci

"Na tělo zaměřená psychoterapie u nás i ve světě"

Dne 20. 7. od 10 do 15 hod. budeme mít výjimečnou možnost seznámit se přímo od pramene s nejprogresivněji se rozvíjejícím směrem psychoterapie - psychoterapií zaměřenou na tělo. Pozvání na tuto konferenci přijal pan David Boadella, který byl do roku 1994 předsedou Evropské asociace pro body-psychoterapii. Pan Boadella je současně ředitelem Mezinárodního střediska pro biosyntézu (CBI) v Zurichu a zakladatel tohoto psychoterapeutického směru.

Účastníci konference se budou moci v přímém kontaktu dozvědět vše, co se dotýká tohoto způsobu terapeutické práce, budou si moci zakoupit studijní literaturu a časopisy a dozví se o možnostech zahájení výcviků v ČR i SR.

Program:

1. Zahájení.
2. Kořeny a rozvoj na tělo zaměřené psychoterapie ve světě.
3. Prezentace biosyntézy.
4. Ukázka práce - video.
5. Diskuse.

Místo bude oznámeno později. Tlumočení zajištěno. Konf. poplatek činí 150,- při zaplacení do 31. 4. a 200,- po tomto termínu. Studenti platí 100,-. Zaplacení je možné přímo v SPS nebo složenkou typu A na konto KB 36935-641/0100. Informace: Mgr. Šíblková Lenka, Jakubská 7, 602 00 Brno, tel./fax 42214537.

Kabinet psychologie IPVZ
Návrh kursů a odborných stáží na září - prosinec 1995

Kurs speciální průpravy v klinické psychologii

vedoucí: PhDr. J. Ženatý

termín: 9. - 13. 10. 1995

místo konání: IPVZ Praha

předpokládaný počet účastníků: 20

program: přehled psychologické diagnostiky a psychopatologie dětí i dospělých, základní psychoterapeutické směry a metody - dle otázek ke specializační zkoušce

určení: pro psychology zařazené do speciální průpravy v klinické psychologii

Kurs: Úvod do klinické psychologie dospělých

vedoucí: PhDr. J. Ženatý

termín: 18. - 19. 9. 1995

místo konání: kabinet psychologie IPVZ Praha, PL Bohnice

předpokládaný počet účastníků: 8

určení: pro psychology zařazené do speciální průpravy, kteří pracují s dětmi, kurs je zaměřen na praktické seznámení se se základy klinické psychologie dospělých

Kurs: Úvod do klinické psychologie dětí

vedoucí: PhDr. D. Krejčířová

termín: 20. - 21. 9. 1995

místo konání: kabinet psychologie IPVZ, FTN, FN Motol

předpokládaný počet účastníků: 8

určení: pro psychology zařazené do speciální průpravy, kteří pracují s dospělými

program: seznámení se se základy klinické psychologie u dětí, vývojová diagnostika a diagnostika dětí předškolního a školního věku, otázky náhradní rodinné péče a ústavní výchovy, psychologická problematika neurologických onemocnění u dětí, přehled terapeutických přístupů

Pokračovací kurs v Rorschachově metodě III

vedoucí: PhDr. J. Ženatý

termín: 2. - 3. 10. 1995

místo konání: IPVZ Praha

předpokládaný počet účastníků: 20

určení: pro absolventy 2. části kursu a pro mírně pokročilé v této metodě

Kurs: Využití Rorschachovy metody u dětí

vedoucí: PhDr. D. Krejčířová

termín: 4. - 5. 10. 1995

místo konání: IPVZ Praha

předpokládaný počet účastníků: 20

určení: pro dětské klinické psychology s alespoň základní znalostí Rorschachovy metody (základy signování)

Cyklus jednodenních kursů v rámci speciální průpravy v klinické psychologii

vedoucí: PhDr. J. Ženatý, PhDr. D. Krejčířová

termíny: 7. 9. 1995

5. 10. 1995

2. 11. 1995

7. 12. 1995

místo konání: IPVZ Praha, Ruská 85, Praha 10

předpokládaný počet účastníků: 20

určení: pro psychology zařazené do speciální průpravy v klinické psychologii. Koná se v uvedené termíny vždy od 10.00 hodin. Dopoledne (10.00 - 12.00) je kazuistický seminář, **přineste si, prosím, kazuistiky, které připravujete ke zkoušce.** Odpoledne (13.00 - 16.00) se vždy koná odborná přednáška k vybraným otázkám. Kazuistické semináře věnované psychologii dospělých vede dr. Ženatý, semináře věnované psychologii dětí dr. Krejčířová. Náplň odpoledních přednášek bude upřesněna později. Poplatek za kurs je 50,-Kč. Na tyto kursy se předem nehláste, účast je volná, poplatek zaplatíte na místě.

Odborná stáž v užití Rorschachovy metody v klinické praxi

vedoucí: PhDr. J. Ženatý

termín: 20. - 22. 11. 1995

místo konání: kabinet psychologie IPVZ Praha, Vídeňská 800, Praha 4

předpokládaný počet účastníků: 4

určení: pro psychology pracující s Rorschachovou metodou, náplň budou kazuistické semináře s využitím této metody

Odborná stáž v pediatrické psychologii

vedoucí: PhDr. D. Krejčířová

termín: 11. - 22. 9. 1995

místo konání: kabinet psychologie IPVZ, FTN, Vídeňská 800, Praha 4

předpokládaný počet účastníků: 2

Odborná stáž v dětské klinické psychologii

vedoucí: PhDr. D. Krejčířová

termín: 23. 10. - 3. 11. 1995

místo konání: kabinet psychologie IPVZ, FTN, Vídeňská 800, Praha 4

předpokládaný počet účastníků: 2

Odborná stáž v psychologické vývojové diagnostice (0-3 roky)

vedoucí: PhDr. D. Krejčířová

termín: 20. 11. - 1. 12. 1995

místo konání: kabinet psychologie IPVZ, FTN, Vídeňská 800, Praha 4

předpokládaný počet účastníků: 2

Katedra psychologie Filosofické fakulty UK v Praze
Pražská pedagogicko-psychologická poradna
Asociace poradenských pracovníků ve školství pořádají

X-tý odborný Poradenský den

21. 3. 95: Nové psychodiagnostické metody pro poradenskou praxi (Podrobný program bude oznámen později)

30. 5. 95: Psychologické aspekty integrace postižených dětí v našem školním systému

10. 10. 95: Psychologické aspekty spolupráce poradenského psychologa se školou (předběžné téma)

Místo: modrá posluchárna, FFUK, Celetná 20, Praha 1

Čas: 9.30 - 13.30 (vzhledem ke kolegům ze vzdálenějších míst začne program přesně v 10.00, od 9.30 je možné zakoupit knihy, hovořit s pracovníky katedry psychologie, představiteli Asociace). Malou část času (10-15 minut) využijeme pro sdělení Asociace, druhou malou část času (10 minut) pro sdělení MŠMT - bude-li zájem.

PhDr. Václav Mertin, katedra psychologie FFUK

PhDr. Helena Hudečková, Pražská ped. psycholog. poradna

PhDr. Petr Klíma, Asociace poradenských pracovníků ve školství

***

Společnost STOB (Stop obezitě) pořádá pod vedením PhDr. Ivy Málkové a jejich spolupracovníků kurzy snižování nadváhy. Cílem je vytvořit síť těchto kursů po celé České republice. Zatím se organizují úspěšně kurzy zhruba ve 25 městech. Kdo z lékařů, psychologů či jiných odborníků zájímajících se o tuto problematiku by měl zájem o výcvik v behaviorální psychoterapii obezity pro vedení skupinových kursů snižování nadváhy či pro individuální práci s klientem, může si napsat o bližší informace o víkendovém školení, které bude probíhat 31. 3. - 2. 4. 1995 v Praze, na adresu STOB, P.O.Box 146, 143 00 Praha 4, tel.401 4061. Sem si také mohou napsat zájemci o výcvik v terapii poruch příjmu potravy, kterou pořádá společnost SVATAB ve dnech 20. - 24. 9. 1995.

***

Ve dnech 15. - 17. 5. 1995 se bude v Praze konat základní kurs "101" v transakční analýze, který povede drs. Servaas van Beekum z Holandska, prezident Mezinárodní asociace transakční analýzy (IATA).

Místo: Psychoterapeutické středisko, Břehová 3, Praha 1.

Cena 1.500,- Kč, překlad zajištěn. Přihlášky pošlejte na adresu :

ČATA (Česká asociace transakční analýzy), Psychoterapeutické středisko, PhDr. M. Henková, Břehová 3, 110 00 Praha 1 - Josefov.

Milá paní doktorko, vážený pane doktore,
Rubeškova nadace ve spolupráci s pražskou pobočkou Asociace klinických psychologů Vás zve na doškolovací den z psychosomatické medicíny. Kurs proběhne v Praze, v sobotu 20. května 1995, jeho cena je 440,- Kč. Přihlásit se můžete na adrese: Dr. P. Čepický, Podolské nábřeží 159, 147 00 Praha 4.

Seznamte, prosím, s touto akcí i psychologické, psychiatrické a psychosomatické pracovníky ve Vašem okolí. Těšíme se na setkání v Praze.

MUDr. PhDr. P. Čepický, CSc., PhDr. B. Čepická, K. Sosnová

Program:	Zahájení
08.25	MUDr. R. Honzák, CSc.:
08.30-09.15	Psychologie pacienta
09.30-10.15	Prof. MUDr. C. Höschl, DrSc.:
	Základy psychoneuroendokrinologie
10.30-11.15	MUDr. P. Čepický, CSc.:
	Psychosomatické problémy v gynekologii
11.30-12.15	Doc. MUDr. V. Jirásek, CSc.:
	Psychosomatické problémy v gastroenterologii
12.15-13.45	<i>přestávka</i>
13.45-14.30	Doc. MUDr. J. Šimek, CSc.:
	Psychosomatické problémy kardiovaskulárních chorob
14.45-15.30	JUDr. Stolinová, CSc.
	Právní aspekty práce psychologa ve zdravotnictví
15.45-16.30	MUDr. O. Dostálová
	Psychologické problémy v onkologii
16.45-17.30	PhDr. M. Pečená:
	Psychologie v porodnictví

*** Kabinet psychologie ILF

Pro klinické psychology se na psychiatrické klinice v Praze 8 - Bohnicích koná:

Odborná stáž v psychodiagnostice dospělých **diagnostické otazníkové metody** - MMPI, agresivita, neuroticismus aj. (6.- 7.4.95)

Pokračovací odborná stáž v psychodiagnostice dospělých - **Rorschach** (24.- 26.4.95)

Cena odborné stáže 50 Kč/den, možnost ubytování na Psychiatrické klinice v Bohnicích - 20 Kč/den.

dr. Kubíčková

Odborná stáž v neuropsychologii

vedoucí: PhDr. Petr Kulišák

termín: 6. - 30. 11. 1995

místo konání: neurologická klinika IPVZ, FTN, Vídeňská 800, Praha 4
předpokládaný počet účastníků: 2

***

ARCANA, společnost pro zdraví, krásu a duchovní rozvoj pořádá vzdělávací a výcvikové kurzy v klinické grafoanalýze (grafologický postgraduál)

Garant: Doc. PhDr. Jiří Kulka, CSc

Termín: A, B - šk. rok 1995/96, začátek 1. září 1995

C - květen, červen, červenec, září

Náplň: Neuroanatomie a psychofyziologie psaní, sémiopsychologie písma (morfologie a grafosémantika), metodologie projektivních technik, analytická a integrativní teorie osobnosti, metodika grafoanalýzy, výcvik empatie, klinická grafoanalýza (psychopatologie, diagnostika a využití v psychoterapii a poradenství).

Určení: pro psychology, pedagogy, lékaře nebo držitele diplomů ČMSG

1) kurzy A - pro začátečníky (v Brně)

2) kurzy B - pro pokročilé (v Brně)

3) kurzy C - workshopy (ve Ždiaru ve Vysokých Tatrách)

Bližší informace a přihlášky lze obdržet za dvě známky na adrese:

ARCANA, Jana Uhra 12, 602 00 Brno, tel./fax 05-749139. Zájemci budou přijímáni do naplnění kapacity kursů podle pořadí přihlášky.

*** Certifikační kurs testu KAI

Měla jsem možnost seznámit se u své slovenské kolegyně s testem KAI (Kirton - Adaptation - Innovation - Inventory, Copyright 1987). Když jsem začala pátrat, jak test objednat a získat ho, udivilo mne a zároveň mile překvapilo, že je nutné absolvovat certifikační kurs, a teprve potom že jsem oprávněna test používat. Ano, mělo by to tak být, ale jistě se mnou budete souhlasit, že to dnes zdaleka neplatí. Psychologické testy si dnes přečtete v časopise a psychodiagnostické pomůcky si může objednat každý, kdo je ochotný je zaplatit.

Certifikační kurs k tomuto testu je pořádán zatím pouze na Slovensku, doposud probíhal dvakrát do roka. Jeho vedením je pověřen PhDr. M. Kubeš, CSc., závěru kursu se většinou účastní i autor M. J. Kirton, který předává certifikát opravňující k používání testu. Bližší informace lze získat na adrese Maxman, Poštový přičinok 1, 850 07 Bratislava, tel. 07/834 304.

Test je zaměřen na rozlišení dvou typů kognitivního stylu. Jedním polem je typ adaptora a druhým typ inovátora. Oba mají své klady i své zápory, žádný není lepší, jsou pouze jiní. Test není dlouhý (administrace trvá asi 8-10 min.) ani náročný na vyhodnocení a domnívám se, že poskytuje poměrně cenné údaje. Navíc je doplněn archem, který je doplňkem ústní interpretace a může být předán probandovi. Stává se tak velmi užitečnou zpětnou vazbou, sloužící k sebepoznání. Test je určen pro dospělou populaci a je velmi vhodnou pomůckou při rozboru skupinové dynamiky, při výběru pracovníků, ale i při poradenství, určování způsobu učení, apod.

PhDr. Naďa Štullerová

***

Zájemci (absolventi VŠ) o kurs celoživotního vzdělávání "Metody aplikované sociální psychologie", kteří si chtějí prohloubit své sociální dovednosti, přihlašte se na adrese: PhDr. V. Junková, katedra psychologie FF UK, Celetná 20, 110 00 Praha 1, tel. 2449 1485. Kurs je 4-semesterový a začíná v září 1995.

*** Představuje se ...

Institut pro Gestalt terapii a psychosyntézu (I-GAP) je nezisková organizace, která vznikla v r. 1994. Zpřístupňuje poznání dvou směrů humanistické psychoterapie v jejich současném stavu. Za odborného vedení lektorů ze zahraničí - z belgicko-holandské asociace Multi-di-Mens a Norského Gestalt institutu - zajišťuje systematický psychoterapeutický výcvik, kursy osobního rozvoje a skupinu pro ženy. Také pořádá další vzdělávací akce jako workshopy, přednášky a demonstrace, zpracovává a publikuje odbornou literaturu, nabízí konzultace s ohledem na konkrétní podmínky a problémy.

Pokud jde o výcvik, trvá 4 roky (celkově cca 600 hodin), obsahuje teorii, vlastní zkušenost, intervizi a supervizi, probíhá v Praze, je veden v angličtině a jeho cena je předběžně 6 200,- za 1 rok; příští běh začíná na podzim 1995.

Pro zájemce o výcvik, ale také o Gestalt terapii a psychosyntézu obecně pořádá I-GAP úvodní workshopy - tzv. ochutnávky. Nejbližší dva se konají 31. 3. - 1. 4. a 5. - 6. 5. 1995 a jejich cena je 650,- Kč.

Bližší informace lze získat na adrese: PhDr. Martin Jára, Slovanská třída 67, 301 51 Plzeň, tel./fax 019/48004 (po přechíslování 74 48004).

Terapeutickou praxi provozuje a konzultace poskytuje belgická terapeutka Ria Verlinden, která t.č. žije v Praze na adrese: Hloubětínská 18, 194 00 Praha, tel. 02/864 03 45.

Je velmi pravděpodobné, že 25.května '95 dopoledne bude mít terapeut a lektor Norského Gestalt institutu Daan van Baalen v Praze (konkrétní místo zatím není určeno) přednášku + demonstraci na téma "Gestalt terapie dnes". Úplná informace bude ještě odborné veřejnosti poskytnuta; informovat se lze také na uvedených adresách.

***

PhDr. Karel Humhal (Počernická 15, 101 00 Praha 10) prosí všechny zprivatizované kolegy pracující ve zdravotnictví, aby mu na sebe sdělili kontakt. Rád by s nimi navázal spojení kvůli společným zájmům, týkajících se pojišťoven a dalších institucí, které mají vliv na privátní praxi.

Mezinárodní aktivity

Připomínáme, že

Katedra psychologie FF UK v Praze vás zve na mezinárodní symposium

Současné směry americké a české psychonalýzy

pořádané ve dnech 29. srpna až 1. září v Celetné ul.20, Praha 1, (Karolinum, Modrá posluchárna).

Symposium zaměřené na dialog mezi českými a americkými terapeuty bude obsahovat teoretické přednášky, klinické kazuistiky a workshopy na aktuální témata klinické praxe. Účast přislíbila řada významných odborníků v New Yorku - reprezentantů klasické psychoanalýzy, self-psychologie a interpersonální školy.

Příhlášky zasílejte laskavě co nejdříve na adresu:

PhDr. Olga Marlinová, Katedra psychologie FF UK, Celetná 20, 110 00 Praha 1.

Podrobnější informace u dr. Marlinové na katedře psychologie, tel. 02/24491 622 nebo u dr. Junové, tel. 02/24491 507.

***

VI. mezinárodní fórum o person-centred přístupu

se koná 30. 6. - 9. 7. 1995 v hotelu Olympian Bay, Leptokarya-Makedonia v Řecku. Diskuse bude vedena k otázkám pohlaví (P. Natiello, S. Spector, Curtis Graf) a k teorii a výzkumu (Ruth Sandorf). Je možné přihlásit referát nebo workshop. Příhlášky zasílejte na adresu: 6th Forum on the PCA, P.O. Box 14164, 115 10 Athény, Řecko. Tel.30/1 7293810, fax 30/1 7258057.

Názory a polemiky

Psychologická a speciálně pedagogická diagnostika specifických vývojových poruch učení zaujímá podstatné místo v činnosti pedagogicko-psychologických poraden a dalších odborných pracovišť ve školství i jinde. Diagnostické metody byly oficiálně vydávány jen sporadicky a postihovaly pouze dílčí oblasti (čtení, laterality, zrakové vnímání).

Přivítal jsem proto Diagnostiku vývojových poruch učení (v českém jazyce). Jako autor je uveden PaedDr. Josef Novák, oponent PhDr. Alena Šafrová, vydala v roce 1994 Psychodiagnostika, spol. s r.o., Bratislava a Psychodiagnostika, spol. s r.o., Brno.

Odborné posouzení přenechám specializovanému fóru, zaměřím se na posouzení obecnějších aspektů. Diagnostický soubor obsahuje několik testů. Některé vydala dříve Psychodiagnostika, ovšem J. Novák je použil bez vědomí autorů.

Pravda, někde kousky přidal či změnil. Např. u instrukcí a záznamového archu laterality nahradil v oficiálně vydané Matějčkové a Žlabové Zkoušce laterality Stlač mi ruce k zemi položkou Zašroubování hrdla láhve; místo Sáhní si na ucho, na nos má Sáhní si na ucho, nohu, nos; Míček do krabičky nahradil Míčkem do škatulky; místo Jak nejvýš dosáhneš uvádí Jak vysoko dostaneš; Mnutí rukou nahradil Komínem z kostek a Strouhání mrkvičky nahradil Strouháním mrkve, čímž zřejmě vytvořil nový test.

V některých případech alespoň zmiňuje původní vydání, u ostatních se zaštiťuje tím, že "nejsou jednotlivé zkoušky v dále použité podobě a v tomto vzájemné kontextu dosud autorsky nikde registrovány. (Autorům jejich originální podoby však patří uznání)." (str. 6 příručky) Takže např. využívá Žlabovu Zkoušku pravolevé orientace (J. Novák ji uvádí pod názvem Vizuální orientace v prostoru /PLO/), která ve skutečnosti byla publikovaná v knize Psychopatologické projevy při lehkých dětských encefalopatiích (O. Kučera a kolektiv, Státní zdravotnické nakladatelství, Praha 1961, str. 217). Podobně používá Wepman-Matějčkovu zkoušku sluchového rozlišování i s dodatkem Z. Žlaba. Wepmana a jeho práci z roku 1960 autor sice zmiňuje v literatuře (v češtině ovšem nikdy nevyšla), ale nepochybně ji neměl v ruce, protože jinak by věděl, že Matějček dal testu trochu jiný význam. Matějčka a Žlaba pochopitelně nezmiňuje u tohoto testu vůbec. ...

Poněkud rafinovanější přístup použil autor v případě Zkoušky vizuální diferenciacce. Tvrdí, že "Pro účely diferenciacce diagnostiky vývojových poruch učení byla zkouška speciálně vytvořena." (Příručka str. 44) Má nepochybně pravdu. Opomenul však alespoň zmínit fakt, že myšlenku a formu vzal z testu vydaného v Psychodiagnostice před 25 lety. ...

Připustíme, že autor a Psychodiagnostika dají autorské záležitosti do pořádku.

Hledám proto další náležitosti, které by slušná tradiční diagnostická metoda měla mít. Např. normy. Není nic takového. Je pravda, že 105 patrně dyslektických dětí ve věku 6 - 15 let těžko může poskytnout dostatečné podklady pro normy.

Osobně se domnívám, že části práce by s odřenýma ušima prošly k publikaci v odborném časopise jako Sdělení z praxe.

Myslím, že Diagnostika vývojových poruch učení by se měla stát povinným odstrašujícím studijním materiálem pro studenty psychologie.

Znovu opakuji, že je věcí autorů, zda budou J. Nováka a Psychodiagnostiku žalovat. Rozhodnutí o vině by pak bylo věcí soudu. Z hlediska mravního však J. Novák i Psychodiagnostika podle mého soudu propadli. ... Ukazuje se, jak nám chybí komora, jak nám chybí morální kodex (i minimální znalost autorského zákona). Pravda, Novák je speciální pedagog a psychologické normy se na něho stejně nevztahují, velmi bych se divil, kdybychom podobné prohřešky nenašli i u psychodiagnostických metod vydávaných v současnosti.

PhDr. Václav Mertin

Na základě upozornění dr. Mertina jsme věc konzultovali s dr. Josefem Novákem. Uvěřejňujeme výňatek z dopisu:

...vyjadřuji politování nad tím, že jsem nepožádal autory o souhlas k publikování částí jejich díla v testu T-238. Mrzí mne, že jsem tím porušil jejich osobní autorská práva.

Tento dopis zasílám jako upřímně míněnou omluvu autorům za moji nedostatečnou znalost autorského zákona.

K této situaci sice došlo mojí vinou, nikoli však záměrně nebo dokonce z nějakých zjištěných úmyslů. Odkaz na literaturu jsem považoval za dostatečný. Omluva přichází opožděně, je však míněna upřímně, s úctou k autorům. Prosím, kéž je i takto přijata. (Dr. Josef Novák).

Zpráva o činnosti ČMPS v r. 1994

1. V oblasti makrosociální jsme se 1. - 3. prosince 1994 zúčastnili I. Výstavy nestátních, neziskových a veřejně prospěšných organizací v Praze. Ve vlastním výstavním stánku jsme zdokumentovali činnost ČMPS a seznámili veřejnost s nabídkou akcí jednotlivých sekcí, resp. důležitých pracovišť.

V roce 1994 jsme pokračovali v pracích na Zákonu o psychologické činnosti a psychologické komoře, avšak bez konečného výsledku, protože

v parlamentu neprošel obecný zákon o komorách. Ministr Dyba zpracoval pro další jednání "Teze k problematice sdružování v komorách", které pro nás nejsou příznivé. V parlamentu již k nim podal rozklad dr. Gjurič, výbor i Rada ČMPS podpořily stavovskou komisi, která dál rozpracovává naše připomínky k předání ministru Dybovi. Rada ČMPS podala také připomínky k novému živnostenskému zákonu.

ČMPS reagovala na článek Václava Bělohorského o násilí ve sdělovacích prostředcích, který byl 15. 10. 1994 uveřejněný v Lidových novinách. Redakci Lidových novin a Parlamentu ČR jsme ihned zaslali "Vyjádření k problematice násilí a pornografie ve sdělovacích prostředcích", ve kterém jsme podpořili stanovisko autorů petice o násilí ve sdělovacích prostředcích. Ve čtvrtletním zpravodaji ČMPS č. 20 jsme mimo "Vyjádření k problematice násilí a pornografie ve sdělovacích prostředcích" otiskli příspěvky našich předních psychologů prof. PhDr. Zdeněk Matějčka, CSc. a doc. PhDr. Václava Břicháčka, kteří také v zásadě vyjádřili svůj souhlas se stanoviskem autorů petice. 2. Ve vědecké a odborné oblasti jsme 30. 6. - 1. 7. 1994 tradičně organizovali v Olomouci Psychologické dny, jejichž téma "Rodina - prarodiče - rodiče - děti" bylo naším příspěvkem k Roku rodiny. Odeznělo zde 20 referátů.

V rámci naší společnosti v roce 1994 aktivně pracovalo celkem sedm sekcí, tři odborné skupiny a pobočka v západních Čechách, které uspořádaly řadu hodnotných odborných přednášek a seminářů:

Sekce klinické psychologie ve spolupráci s Pracovní skupinou při České pediatrické společnosti ČLS JEP (vedoucí PhDr. Miluše Havlínová, CSc.) a s Psychologickou sekcí Psychiatrické společnosti ČLS JEP (předseda doc. PhDr. Jan Srnec, CSc.) se podílela na organizaci 5 klinicko-psychologických dnů, které mají školicí a inovační ráz a těší se velkému zájmu psychologů i jiných zainteresovaných odborníků (cca 250 posluchačů na 1 akci). Nověji oznámili spolupořadatelé své rozhodnutí, že nadále bude klinická sekce koordinovat místo dosavadních 2/5 počtu KPD jen 1/5.

Program klinicko-psychologických dnů:

74. KPD : 10. 1. 1994 - Téma: Děti, které jsou poškozovány

Koordinovala PhDr. Miluše Havlínová, CSc.

75. KPD : 14. 3. 1994 - Téma: Kognitivně behaviorální terapie II.

Koordinovala PhDr. Kateřina Durecová

76. KPD : 9. 5. 1994 - Téma: Narodí se člověk...

Koordinovala PhDr. Eva Šulcová

77. KPD : 9. 10. 1994 - Téma: Rodina a současná společnost

Koordinoval Oldřich Matoušek, CSc.

78. KPD : 12. 12. 1994 - Téma: Psychologie v USA. Naše klinická psychologie od r. 1989 a jak dále: (Panelová diskuse).

Koordinoval doc. PhDr. Jan Srnec, CSc.

(zpracoval PhDr. Eduard Urban, předseda sekce)

Sekce psychologie zdraví uspořádala 20.- 22. května 1994 ve Vernířovicích u Šumperka výjezdové setkání členů sekce s programem:

Přehled činnosti v daném úseku v České republice, seznámení s novými metodami relaxace a posilování zdraví, vztah mezi logoterapií a nezdolností atp.

Václav Hošek publikoval poznatky z oboru psychologie zdraví a sportu v knize "Psychologie odolnosti", vydala Universita Karlova, 1994.

J. Křivohlavý podal přehled psychologie zvládnání stresu v knize "Jak zvládat stres", Grada-Avicenum, Praha 1994.

Přehled celé problematiky psychologie zdraví byl publikován v přehledovém článku J. Křivohlavého: "Psychologie zdraví" v Čs. psychologii č. 4 XXXVIII, 1994, 309-15.

O aktivitách sekce psychologie zdraví byly publikovány články v časopisu "Podpora zdraví" - bulletinu Národního centra podpory zdraví.

Členové sekce se aktivně zúčastnili celostátního semináře na téma:

"Netradiční pohledy na zdraví a nemoc" v Hradci Králové na lékařské fakultě 14.5.1994 (organizoval Jiří Mareš).

Byl udržován kontakt s aktivitami podpory zdraví "Zdravá škola" (M. Havlínová), "Zdravé město" (B. Koukola), se sdružením "Zdravý životní styl" (M. Kubíčková) atp.

(zpracoval doc. PhDr. J. Křivohlavý, CSc., předseda sekce)

Sekce obecné a teoretické psychologie uspořádala dvě přednášky:

a) přednášku dr. Vladimíra Kebzy, CSc.: "Teoretická východiska psychologických faktorů prevence kardiovaskulárních chorob" (23. březen 1994)

b) přednášku doc. dr. Stanislava Štecha, CSc.: "Duševní život a teorie utváření individuality H. Wallona" (23. listopad 1994).

Přednášky měly dobrou úroveň a vyvolaly poměrně rozsáhlou diskusi.

(zpracovala PhDr. Miluše Sedláková, CSc., předsedkyně sekce)

Sekce pedagogické psychologie uspořádala 12. 1. 1994 přednášku a seminář na téma "Život ve škole: analýza metodami pedagogické etnografie".

Na přelomu června a července uspořádala PF Ústí nad Labem a PF UK Praha 2. celostátní konferenci pedagogického výzkumu. Jedna ze sekcí byla věnována psychologickému a pedagogickopsychologickému výzkumu a transformaci české školy. Vystoupila zde řada členů naší sekce (doc. Štech, doc. Mareš, dr. Kučera, dr. Hříbková a další.)

Zástupci sekce pedagogické psychologie vystoupili také na Olomouckých psychologických dnech.

(zpracovala PhDr. Isabella Pavelková, CSc., předsedkyně sekce)

Sekce forenzní psychologie konala 19. 5. 1994 pracovní zasedání s tímto programem:

- 1) PhDr. E. Bakalář, CSc.: Úvahy nad monografií R. A. Warshaka "The Custody Revolution".
- 2) PhDr. ing. J. Neumann, CSc.: Kritické poznámky k tzv. kritériím věrohodnosti výpovědi.
- 3) Diskuse.

(zpracoval PhDr. ing. J. Neumann, CSc., předseda sekce)

Sekce vývojové psychologie uspořádala v září 1994 v Brně jednodenní konferenci na téma:

Mentální reprezentace: geneze, struktura, proces, implementace.

(zpracoval prof. PhDr. Josef Švancara, CSc., předseda sekce)

Sekce vojenské psychologie byla ustanovena ke dni 1. 6. 1994. Předsedou sekce byl zvolen PhDr. Karel Vacír, CSc. a místopředsedou PhDr. Zdeněk Šoltýs.

Pracovní skupina pro neuropsychologii uspořádala pracovní semináře s průměrnou účastí 20 - 25 členů i hostů.

Témata seminářů:

Řečové a jazykové terapie u afatiků, degenerativních onemocnění CNS, demenčních a psychiatricky hospitalizovaných dětí. Psychologie v rehabilitačním lékařství. Neuropsychologie nejútlejšího věku.

Skupina nadále spolupracovala se Sdružením pro rehabilitaci osob po CMP formou zajištění odborníků při rehabilitačních pobytech.

(zpracoval PhDr. Petr Kulišťák, vedoucí skupiny)

Pracovní skupina pro teorii a praxi psychodiagnostických projektivních technik omezila z technických důvodů v roce 1994 svou přednáškovou činnost s tím, že zájemci se mohou zúčastňovat univerzitních přednášek Rorschachologie III vedoucího pracovní skupiny. V této praxi bude skupina moci pokračovat v LS šk. roku 1994/95. Samostatnou přednáškovou činnost obnoví skupina v LS 1995 přednáškou svého vedoucího "Nová lüscherovská diagnostika (1993) kombinující barvy a tvary".

(zpracoval PhDr. Eduard Urban, vedoucí skupiny)

Pracovní skupina pro pastorální psychologii pokračovala v dosavadní praxi každotýdenních schůzí (kromě nečetných výjimek a prázdnin).

V Roce rodiny 1994 věnovala zvýšenou pozornost manželství a rodině z pastorálně-psychologického hlediska. Proto také dočasně přerušila studium Pastorální teologie dr. Bahounka OP a věnovala pozornost aktuálním dokumentům a publikacím, zejména novému Katechismu katolické církve a encyklice Familiaris consortio. V důsledku úmrtí skupinu opustil spoluzakládající člen PhDr. Ivo Sedláček. Schůzek se dle možnosti účastní P. superior od sv. Ignáce Antonín Vedral T.J., který skupině věnuje svůj čas i prostor. Další spoluzakládající člen PhDr. Jaroslav Šturma spolu s vedoucím skupiny vyšetřili na základě žádosti představených řádu kazatelů 6 uchazečů o přijetí do řádu a podali písemné mínění psychologů. Dr. Šturma a Dr. Urban začali v duchu ekumenismu vést diplomové práce z okruhu pastorální psychologie.

(zpracoval PhDr. Eduard Urban, vedoucí skupiny)

Západočeská pobočka ČMPS je jedinou regionální pobočkou ČMPS. Zaměřovala se na společné vzdělávací akce, kde se setkávali psychologové všech asociací.

Ve spolupráci s Asociací manželských a rodinných poradců uspořádala v Plzni jednodenní seminář s PhDr. Evou Rheinwaldovou. PhDr. M. Pospíšil z České asociace psychologů práce a organizace aktivně realizoval stáž a proškolení těch psychologů, kteří budou vyšetřovat uchazeče o střelné zbraně. V září proběhl dvoudenní kurs vedený PhDr. V. Junkovou na téma "Základy Rogersovy metody" a dále seminář vedený PhDr. H. Junovou na téma "Základy neverbální komunikace a arteterapie". V prosinci proběhl "Kurs eriksonovské hypnoterapie" vedený PhDr. J. Zíkou.

(zpracovala PhDr. Blanka Šestáková, předsedkyně Západočes. pobočky)

ČMPS zajišťovala také v roce 1994 2 výzkumné projekty:

V rámci I. projektu "Informační a poradenský servis" vycházel Čtvrtletní zpravodaj ČMPS v nákladu 1700 kusů a byl distribuován všem individuálním i kolektivním členům ČMPS. Zpravodaj je důležitým prostředkem ke sdělování relevantních informací z nejrůznějších oblastí práce ČMPS. Pokračovala také práce na vytváření adresáře psychologických pracovišť.

V rámci II. projektu "Zajištění vědecké činnosti ČMPS" je zvyšována odborná a kvalifikační úroveň členů a odborné kontakty se zahraničím.

3. V oblasti zahraničních styků ČMPS udržovala kontakty s psychologickými společnostmi ve Švédsku a Velké Británii. ČMPS je rovněž členem Mezinárodní unie psychologické vědy (IUPsy.S).

Naše společnost se také podílela na organizaci návštěvy světově významného psychoterapeuta prof. V. E. Frankla z Vídně. Ve dnech 6. -

8. 4. 1994 mu na FF UK v Praze naše univerzita udělila čestný doktorát filozofických věd. Prof. V. E. Frankl 7. 4. 1994 proslovil přednášku "Na cestě k psychoterapii s lidskou tváří" v plně obsazeném modrém sále UK. Přednáška měla nebývalý úspěch a ohlas.

V roce 1994 naši členové (PhDr. Olga Marlinová, PhDr. Hana Junová) začali připravovat mezinárodní symposium na téma "Současné směry v americké psychoanalýze", které se bude konat 29.8.-1.9.95 a bude zaměřené na dialog mezi americkými, českými a slovenskými terapeuty o teoretických a klinických přístupech v psychoanalýze.

4. V oblasti interné psychologické vznikla koncem roku 1994 Česká psychologická unie, jakožto vrcholný a střešní orgán všech psychologů. Mj. bude jejím hlavním úkolem nahrazovat zatím neexistující psychologickou komoru. Do Unie se zatím přihlásily: Česká asociace psychologů práce a organizace, Asociace manželských a rodinných poradců, Asociace poradenských pracovníků ve školství, Asociace dopravních psychologů, Asociace psychologů sportu a ČMPS. Vyhlášením Unie se budou měnit i stanovy ČMPS, v nichž bude upravena pasáž o kolektivním členství asociací. Koncem roku 1994 měla ČMPS 1232 individ. členů a 8 kolektivních členů.

Koncem roku 1994 byl korespondenčně zvolen nový devítičlenný výbor ČMPS v tomto složení:

předseda: PhDr. Jaroslav Šturma

místopředseda: prof. PhDr. Josef Švancara

vědecký tajemník: PhDr. Zdeněk Kuťák

hospodář: PhDr. Iva Málková

členové výboru: Mgr. Vojtěch Černý, PhDr. Zdena Chovancová, PhDr. Alena Koblicová, PhDr. Václav Mrštík, PhDr. Eduard Urban.

PhDr. Zdeněk Kuťák
vědecký tajemník ČMPS

Osobní sdělení

Po patnácti letech

Právě tolik času uplynulo od té smutné události, které jsme tehdy nechtěli věřit. Poradenský psycholog PhDr. Miroslav Schürer odmítl žít dále 8. ledna 1980, nedlouho poté, co 12. prosince předchozího roku dosáhl 52 let. Patřil v 50. letech k několika prvním psychologům záchytných dětských domovů, dnešních diagnostických dětských ústavů. Od roku 1960 trvale pracoval ve výchovně psychologickém poradenství, nejprve v Brně, potom v Praze. Po jeho smrti pražští spolupracovníci zhodnotili jeho dílo v nekrolozích a později je zřehlednili vydáním "Výběru

z prací PhDr. Miroslava Schürera" v edici Metodických informací pro pedagogicko-psychologické poradny. (Praha, 1985).

Necítím se povolána, abych k tomuto pečlivě připravenému hodnocení odborné práce dr. M. Schürera něco dodávala. Výročí tragické události mě podněcuje spíše k osobním vzpomínkám na něho jako na člověka.

Seznámili jsme se v první polovině roku 1955 jako psychologové záchytných dětských domovů; on působil v jihlavském, který byl tehdy ještě v Herálci, já v brněnském. Mírek tehdy nosil černou pásku na rukávě; všimla jsem si, že ji nosí nějak dlouho, déle, než bývá zvykem. Když mně na jaře 1956 zemřel otec, přibýlo mé citlivosti vůči těmto věcem. Při nějakém tehdejší setkání s Mirkem a po jeho kondolenci jsme podotkla, že jemu asi také někdo zemřel. Odpověděl na to jen tím pro něho příznačným plachým úsměvem a několika nejasnými slovy.

V prosinci roku 1956 jsme seděli vedle sebe na nějakém pedopsychiatrickém semináři v Praze. V jedné chvíli Mírek znenadání řekl: "Ty ses ptala, kdo mně zemřel. Neztratil jsem nikoho z rodiny. Já tu pásku nosím za ty popravené, za Miladu Horákovou a ty další. Když se tehdy ty věci staly, já jsem prostě musil na ně nějak reagovat." Černou pásku pak nosil ještě řadu let. Teprve později, když asi v roce 1962 zemřel jeho otec, ji po proběhnutí smutkového období odložil.

Lidé, kteří dr. Schürera znali, uvažovali po jeho náhlém odchodu o možných motivacích nešťastného činu. Bylo jich snad více, ale spolu s jinými i ta dlouhodobá, tíživá politická atmosféra mohla hodně přispět k vyčerpání jeho životních sil. Dr. Schürer byl zřejmě člověk citlivý a hluboce prožívající, byl to jedinec bez té nezbytné dávky "hroší kůže", která i lidem jinak dobrým pomáhá přežívat zlé skutečnosti. Právě ta jeho svérázná osobní odezva na politické krutosti začátku 50. let nasvědčuje mimořádné vnitřní zjemnělosti, od níž nemusí být daleko ke kritickým polohám.

Jako Mirkova spolupracovnice v jeho brněnském období jsme nejednou měla dojem, že tou láskou, kterou při případové práci tak štědrě rozdával svým dětským klientům, zachraňoval sám sebe před nějakým zoufalstvím. Pokládal tu činnost za své osobní poslání; plnil je celou svou bytostí a nejen v takzvané pracovní době. Bylo jeho osudem, že v pozdějších letech tento křehký záchranný pás neodolal náporu vln životní reality.

I přes své zdánlivé ztroskotání zůstává dr. Miroslav Schürer příkladem v dvojím smyslu: svou odbornou činností dnešním dětským psychologům, svými charakterovými vlastnostmi nám všem. Připomeňme si ho po těch patnácti letech s nepomíjejícím přátelstvím i s úctou.

O. Kolaříková

Volná místa

Centrum pro ohrožené a postižené děti ve Zlíně hledá absolventa(absolventku) VŠ - JEDNOBOROVÁ PSYCHOLOGIE se zájmem o problematiku raného dětského věku a náhradní rodinnou péči.

Podrobné informace na adrese:

MUDr. Olga Tesařová, Centrum pro ohrožené a postižené děti, Burešov 3675, 760 01 Zlín, tel. 067/35638, 36110

***

Ženské odd. PL Bohnice pro léčbu závislosti hledá PSYCHOLOGA-PSYCHOLOŽKU od 1. 3. 1995 na plný úvazek. Informace na tel. číslo 857 4318.

***

Psychologické oddělení Fakultní Thomayerovy nemocnice přijme PSYCHOLOGA s orientací na klinickou psychologii (atestace není podmínkou) na 0,5 pracovního úvazku (s ev. perspektivou rozšíření úvazku).

Náplň práce: psychosomatika, práce se somaticky nemocnými dospělými pacienty, LDN.

Kontakt: PhDr. D. Krejčířová, dětská psychologie FTN, Vídeňská 800, Praha 4, tel. 02/6108 3436 (ev.2100).

***

Dětské krizové centrum pro týrané, sexuálně zneužívané a zanedbávané děti hledá PSYCHOLOGA. Informace na adrese: V zápolí 1250, Praha 4 - Michle, tel. 612 10 612, 42 54 47.

***

Divize personálního poradenství firmy PROFITCONSULT MCT hledá PSYCHOLOGA (PSYCHOLOŽKU).

Základní požadavky:

- znalost psycholog. testové diagnostiky a vedení rozhovoru
- předpoklady k letorské činnosti (výhodou je výcvik v komunikaci a asertivitě)
- schopnost reprezentativního vystupování
- ochota podílet se na ochodní činnosti a cestovat
- zájem o personální management

Nabízíme:

- nadprůměrné platové ohodnocení s možností dalšího platového růstu podle výsledků

- zajímavou práci v oblasti výběru a hodnocení pracovníků, vzdělávacích a tréninkových programů a personálních projektů v podnicích
  - odborné zaškolení
  - vedle rutinní práce také možnost vlastního tvůrčího přínosu
- Pokud máte zájem o uplatnění ve sféře personálního poradenství, zašlete svou přihlášku s připojeným pracovním životopisem, případně s tel.spojením, na adresu: PhDr. Viktor Široký, Profitconsult MCT, Koněvova 141, 130 00 Praha 3, tel. 67 108 409.

Odborná literatura

Energie a charakter - nový odborný časopis

Dovolujeme si Vám představit zcela nový časopis, který začne vycházet od ledna 1995. Bude českou verzí časopisu Energy and Charakter, Journal of Biosynthesis, vydávaného ve Velké Británii p. Davidem Boadellou. Obsahem časopisu budou odborné články a studie, které mají bezprostřední vztah k psychoterapii zaměřenou na tělo, k jejím jednotlivým proudům a školám. Zpočátku budeme otiskovat především překlady článků nejvýznamnějších zahraničních autorů a pokusíme se rovněž charakterizovat jednotlivé směry a přístupy tak, aby si čtenář mohl udělat širší přehled o současné situaci ve světě. Časopis si klade za cíl skloubení informací ze zahraničí (články, kongresy, adresy) s informacemi o tom, co se děje na tomto poli u nás a současně i probouzet zájem o tento způsob práce. Budeme se snažit nabídnout službu (na začátku) koordinátora různých aktivit a podněcovatele výzkumných činností. Počítáme s předběžnou cenou 70,- Kč za jedno číslo, časopis bude vycházet 2x ročně. Vydání prvního čísla bylo posunuto na únor 95.

---

*Příspěvky do Zpravodaje se přijímají strojopisem, na disketě v T 602 (obratem bude vrácena) nebo kratší telefonicky.
Uzávěrka červnového čísla 15. května 1995.*
